

is, amelynek leletanyaga egyetlen bronzkori kerámia-töredék volt.

Biztosan a *római császárkorba* tartozik egy, két középső oszloppal alátámasztott tetejű szarmata ház alapja. A szarmata objektumok (tárolóvermek és külső kemencék) az egész területen megtalálhatók voltak, de főleg annak alacsonyán fekvő részein koncentráálódtak. Valószínűleg ebbe a korszakba tartozik egy páros kutyasír, amelyben a két állatot oldalukra É-D, ill. D-É irányban helyezték egymásra. Az alul fekvő kutya váza nagyrészt szenesedett volt. A dombtetőn két kirabolt szarmata sírt találtunk, a csonttöredékek mellett egyikben 40 cm hosszú vaslándzsa feküdt, hegytel D-nek fordítva, ugyanebben a sírban néhány bronzlemeztöredék is volt.

Négy 8–9. századi, félig földbe mélyített kőkemenccs házat sikerült megfigyelni. A házak egymáshoz irányítottak, közel É-D-i tájolásúak voltak. A kővel kirakott, ovális alakú kemencék az É-i házfal mellett, ill. az ÉK-i sarokban helyezkedtek el. A kemencék részben szétbontott állapotban kerültek elő, omladékuk a házakban szétterült, az egyik ház betöltésében különösen sok állatsont és kerámia társaságában. A kerámia kizárólag kézzel formált, többnyire díszítetlen fazekakból áll.

A *középkor* kevés kerámiával, két keskeny árokkal, az *újkor* két keskeny árokkal és belőlük néhány apró mázas töredékekkel jelentkezett.

Az 52.d lelőhelyrész horizontálisan metszett egy középső neolit és egy szarmata teleprész, ezek területileg elkülönültek, szuperpozíció ritkán fordult elő. A *neolitikum* időszakára cölöphelyek, nagyméretű, szabálytalan gödrök, kutak keltezhetőek, valamint a telepen elszórtan elhelyezkedő hat sír. A gazdag leletanyagban megtalálhatók a csőtálpas edények, festett geometrikus díszítésű, egy- és kétosztatú, ill. átfúrt bütyökdiszes kerámia töredékei. Szép számban kerültek elő magkövek, obszidián- és teveli kovaeszközök, retusált pengék. A főként zsugorított temetkezések mellékletei között unikálisnak számít egy megkövesedett fából készült hegyezett végű eszköz.

A *szarmata telepen* hengeres és méhkas alakú gödrök, munkagödörrel ellátott kemencebokrok és földfelszíni tűzhelyek jelentkeztek, épületeket és árkokat kis számban tártunk fel. Gyakoriak voltak a korszakban általános szürke megvastagodó peremű gömbös testű tálak, ívesen kihajló peremű hombárok.

A leletanyag az elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Masek Zsófia, Varga Zsuzsa régészek. A geodéziai felmérést a Geoservice Kft. végezte.

SZABÓ ÁDÁM – SZENTHE GERGELY

227. Kántorjánosi, Prókátor-tagtól É-ra (KÖH 51414)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Ő

A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat 2010. szeptember 3. és november 19. között elvégezte az M3-200 jelű régészeti lelőhely (0156/5 hrsz.) próbafeltárását.

A kutatást az M3 autópálya Nyíregyháza–Vásárosnamény közötti szakaszának építése tette szükségessé. A feltárt terület 3302 m² volt.

A lelőhely Kántorjánositól ÉNy-i irányban helyezkedik el, a Prókátor-tagtól É-ra lévő Ny-K-i irányú homokdombon, É-ról egy faszor és egy dűlőút határolja. A lelőhelyen a Nyíregyházi Jósza András Múzeum munkatársai végeztek terepbejárást 2005-ben, amelynek alapján szórványos őskori (bronzkori) településrészlet előkerülésére lehetett számítani.

Kutatásunk a lelőhely kisebb, ÉNy-i részét érintette. Összesen 16 Ny-K-i irányú, 25 m hosszú, 2,5 m széles kutatóárkot húztunk. Közülük 7 volt régészetileg érintett, ám bontás során csak 2 – egy gödör és egy árok – bizonyult őskori régészeti jelenségnek.

Lehetséges, hogy az itt előkerült csekély számú régészeti jelenség az innen É-ra elhelyezkedő igen intenzív őskori lelőhelyhez (M3-32) tartozott.

A leletanyag a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat nyíregyházi irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Bernáth László, Kovács Zoltán, Reszler József Péter technikusok A geodéziai felmérést a Geoservice Kft. végezte.

LUKÁCS JÓZSEF – BEREZ BARBARA

228. Kátoly határa

(Baranya megye) Ő, I

2010. augusztusban elvégeztük a Horvát Tranzit gázvezeték-fektetés által érintett lelőhelyeken a földmunkák régészeti megfigyelését.

Gornyepolje (HT-171, KÖH 74701): A nyomvonal 156+950 és 157+020 km-szelvényei között a 298 m²-nyi nyesett területből 221 m² volt régészetileg pozitív. Öt régészeti objektumot azonosítottunk, ebből 4 gödör, 1 cölöplyuk volt. Belőlük régészetileg értékelhető leletanyag nem került elő, ezért a lelőhely datálása egyelőre nem lehetséges. Az objektumok jellege alapján előfordulhat, hogy a terület a HT-170 lelőhelyhez tartozik.

Liestye (HT-170, KÖH 74699): A nyomvonal 156+730 és 156+820 km-szelvényei között 436 m²-nyi nyesett területből 178 m² volt régészetileg pozitív. A nyesést követően 4 régészeti jelenséget tudtunk azonosítani, ezek közül 1 cölöplyuk volt, a többi gödör. Leletanyaguk szegényes, őskori jellegű, ez alapján esetleg összefügghet a HT-171 lelőhellyel.

Munkatársak: Orbán Gábor, Bósz Attila, Simó Attila, Birkás Péter, Zsubori István.

LIGNER JÁCINT

229. Kecskemét határa

(Bács-Kiskun megye) Ő, Sza, A, Á, Kk, Kú

A Nabucco gázvezeték Csongrád és Bács-Kiskun megyét érintő nyomvonalszakaszára készitendő örökségvédelmi hatástanulmányhoz kapcsolódó terepbejárásokat